

تأثیر بیمه محصولات زراعی، بر ارزش افزوده بخش زراعت پژوهش موردی: برنج استان گیلان

دکتر علی دهقانی*، خدیجه میرعلی‌آبادی**

چکیده

کشاورزی، همواره یکی از پرمخاطره‌ترین فعالیتهای اقتصادی بوده است. هر ساله، پدید آمدن حوادث طبیعی و آفتها و بیماریهای گیاهی، خسارتهای فراوانی را به کشاورزان تحمیل می‌کند. در کشورهای در راه توسعه، به دلیل پایین بودن درآمد کشاورزان، زیانهای اجتماعی و اقتصادی این حوادث، نمود بیشتری دارد. از همین روست که بیمه محصولات کشاورزی را می‌توان، یکی از اهرمهای توسعه کشاورزی دانست؛ زیرا با استفاده از آن، هم می‌توان امنیت بیشتری را برای تولیدکنندگان محصولات کشاورزی، و هم شرایط مطلوبتری را برای جلب و جذب کردن سرمایه‌های خصوصی در بخش کشاورزی فراهم آورد. از همین‌رو، این پژوهش برآن است که نقش بیمه محصولات زراعی را بر ارزش افزوده بخش زراعت در دوره‌های ۱۳۶۸-۱۳۸۹ (پژوهش موردی در زمینه برنج استان گیلان) بررسی و واکاوی کند. با توجه به موضوع پژوهش، متغیرهای میزان کود مصرفی و میزان سم مصرفی و تعداد نیروی کار-روزکار و سطح زیرکشت و میزان غرامت پرداختی از سوی صندوق بیمه کشاورزی به عنوان عوامل مؤثر بر متغیر وابسته ارزش افزوده، در نظر گرفته شده و بدین منظور، الگوی خودتوضیح برداری، با بهره‌گیری از نرم‌افزار Eviews7، به کار برده شده است. نتایج به‌دست‌آمده نشان می‌دهد، متغیرهای میزان کود مصرفی و میزان سم مصرفی و سطح زیرکشت، رابطه مستقیم و معنیداری با ارزش افزوده برنج دارد و متغیرهای نیروی کار و غرامت پرداختی، به‌صورت غیرمستقیم و معنیدار، بر ارزش افزوده برنج تأثیر می‌گذارد. در پایان نیز، با استفاده از رابطه علیت گرنجری می‌توان به این نکته اشاره کرد که رابطه‌ای یکسویه از رشد اقتصادی با در نظر گرفتن متغیر ارزش افزوده بر رشد بیمه کشاورزی (غرامت پرداختی) برقرار است و رابطه عکس آن برقرار نیست.

کلیدواژه‌ها

بیمه کشاورزی، مدل خودتوضیح برداری (VAR)، علیت گرنجری، ارزش افزوده، بخش زراعت، برنج، استان گیلان.

E-mail: Dralideghani@gmail.com

E-mail: jmiraliabadi@yahoo.com

* دکتری اقتصاد و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد، واحد تهران جنوب

** کارشناس ارشد علوم اقتصادی دانشگاه آزاد، واحد تهران جنوب